

Rozcestníky Jana Kobzáně: nechyběla zařatá valaška

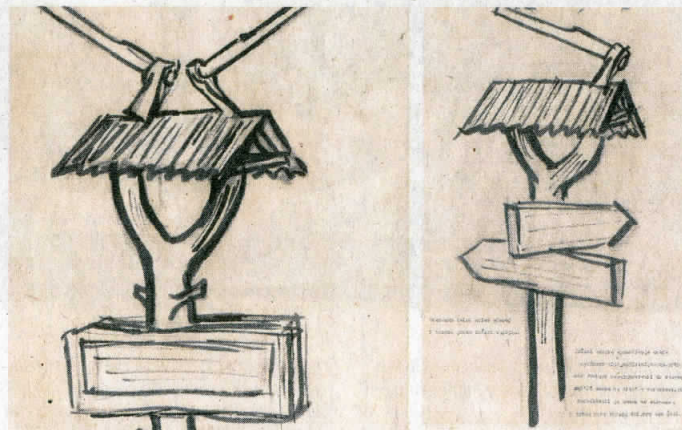

K 1. červenci 1960 v souvislosti s reorganizací správy v Československu došlo ke sloučení dosavadních samostatných okresů Vsetín a Valašské Meziříčí do nového okresu se sídlem ve Vsetíně. Ten se pak stal součástí jednoho ze sedmi nově utvořených krajů – kraje Severomoravského.

Už 11. července 1959 byl podán odborem pro vnitřní věci rady ONV ve Vsetíně návrh

na zhotovení návěstných sloupů, informujících na silnicích při vjezdu na území nově utvořeného okresu Vsetín řidiče motorových vozidel, že vjíždějí do rekreační oblasti, charakteristické svými lidovými tradicemi.

Ve vsetínských muzejních sbírkách je uložen materiál, který zde předal tehdejší vedoucí odboru Bohuslav Jašek. Je to poslední dopis Jana Kobzáně s šesti návrhy na rozcestníky, datovaný pisatelem dne 9. 10. 1959, tedy den před Mistrovým skolem. V dopise autor doporučuje také nadaného a zručného souseda – tesaře Michala Žitníka, který by mohl emblémy zhotovit.

Nepochybuje, že se tenhle „správný valašský horový chlap“ do věci vložil s chutí i porozuměním. Samotné Kob-

záňovy skici provedené štětcem tuší jsou rovněž opatřeny umělcovým ideovým pojetím: „Zařatá sekyra symbolizuje

dobře vykonané dílo, pořizování, cestu, pokoj, mír. Valaši nevstupovali do stavení, ani do šenku na pití s valaškami, ale ponechávali je venku ve stěnách, v trámu nebo sloupu zvl. pro ten účel. Rozhodně velmi silně působí i taková jedna zařatá valaška.“ Navržené rozcestníky se měly vytvářet v různých variacích. Nasměrování ukazatelů, umístění a velikost tabulí, počet, vzdálenost i sklon sekyr pak řešit tvůrčím přístupem, ve spolupráci s autorem těchto emblémů. Dřevěné návěstní sloupy v počtu 28 kusů nakonec mistr tesař Žitník ze Soláně musel dokončit sám.

Na obálce s kresbami je

Kobzáňovou rukou připojena poznámka pro adresáta: „Myslím, že tím opravdu překvapíme!“

Zda a nakolik Jan Kobzáně překvapil svými posledními návrhy, se dnes už nedozvíme. Jisté je, že při jejich tvorbě určitě myslel, jak to dělal ostatně po celý svůj plodný život, na duši svého rodného Valašska, na jeho rázovitost a propagaci daleko za jeho hranicemi.

Tím, čím opravdu všechny překvapil, byl jeho náhlý odchod na Valašský Slavín.

Hana Jahůrková, kurátorka historických sbírek MRV, Vsetín

Na obr.: Návrhy J. Kobzáně z roku 1959